

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Приватний заклад вищої освіти "Київський міжнародний університет"
Освітня програма	26842 Архітектура
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.04.2020 р.

Справа № 0007/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «19 Архітектура та будівництво» у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,
Бродко Оксана Антонівна,
Волкова Вікторія Євгенівна,
Гамеляк Ігор Павлович,
Дорошенко Юрій Олександрович,
Корнилій Третяк,
Плутін Андрій Аркадійович,
Ремізова Олена Ігорівна,
Семко Олександр Володимирович,
Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Омельяненко Максим Вікторович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Приватний заклад вищої освіти "Київський міжнародний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26842
Назва ОП	Архітектура
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

В якості сильних сторін Критерію 1 вказано «Орієнтованість освітніх компонент циклу професійної підготовки на сучасні тенденції розвитку ринку праці», але не вказано конкретно на які сучасні тенденції. Тому неясно яким чином специфікуються цілі навчання. Відповідно до Положення про Приватний заклад вищої освіти «Київський міжнародний університет», затвердженого наказом від 02.08.19 № 159 одним із основних завдань університету є «...-провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами фахової передвищої освіти та вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями...». Тому розроблення і дотримання конкурентноздатної ОП є важливим чинником відповідності місії та стратегії ЗВО в частині підготовки конкурентних фахівців і креативних особистостей. МОН листом від 09.07.2018 № 1/9-434 надало ЗВО інформацію щодо навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. Зокрема, в додатку 1 до цього листа зазначено: «Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни». Додатком 2 до зазначеного листа МОН надано Рекомендації до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни. Зміст ОП і назви дисциплін навчального плану повинні задовольняти мету і цілі ОП. Проте зміст дисциплін ОП опрацьований недостатньо. Їх характеристика буде представлена при аналізі критерію 2. Крім того рекомендовано дотримуватися загального обсягу робочої програми навчальної дисципліни від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни, а фактичні робочі програми мають обсяги до 50-60 стор., що неприпустимо.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

1.2. Оскільки ще не було жодного випуску студентів-архітекторів цього факультету, то навряд чи роботодавці мали змогу оцінити результати навчання. Немає посилань на документи (протоколи ...тощо), якими враховані вимоги стейкхолдерів, а також на документи, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо). Видається сумнівною теза про те, що впровадження факультативного курсу «Університетська освіта», є вагомим внеском у розвиток креативних якостей майбутньої особистості. З огляду на той факт, що мова йде про підготовку архітекторів, потрібно робити курси, спрямовані на знайомство з сучасними технологіями проектування та сучасними поглядами на роль архітектури у розвитку міст, з оригінальними авторськими методиками проектування західних архітекторів тощо. У матеріалах, наданих ЗВО не зазначено, саме які кращі практики були запозичені з вітчизняних та іноземних ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Видається сумнівною теза про те, що впровадження факультативного курсу «Університетська освіта», є вагомим внеском у розвиток креативних якостей майбутньої особистості. З огляду на той факт, що мова йде про підготовку архітекторів, потрібно робити курси, спрямовані на знайомство з сучасними технологіями проектування та сучасними поглядами на роль архітектури у розвитку міст, з індивідуальними методиками проектування західних архітекторів тощо.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У обґрунтуванні рівня відповідності Критерію 1 сказано що «ОП має сформульовані цілі, які відповідають місії, цілям та стратегії університету», але це не очевидний факт. Не сформульовано яким чином ОПП «Архітектура» корелюється з міжнародною та правовою діяльністю, що є профільними для КиМУ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України “Про вищу освіту”. ОП характеризується недотриманням вимог критерію 2 щодо змісту та структури ОП. За навчальним планом ОП представлена циклом загальної підготовки (6 дисциплін, 83% яких мінімально дозволеного обсягу – 3 кредити), циклом професійної та практичної підготовки (23 дисципліни, чверть яких мінімального обсягу) та циклом вибіркових дисциплін з двох блоків, кожен - по 13 дисциплін, чверть яких мінімального обсягу. Відповідно до навчального плану навантаження на студентів по кількості дисциплін у 6 семестрах із 8 на 1-2 дисципліни перевищувало рекомендовані 8 на семестр. Це свідчить про надмірне навантаження здобувачів вищої освіти (наказ МОН від 26.01.2015 № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік»). Причому, перелік дисциплін, представлених у навчальному плані не відповідає переліку дисциплін (з посиланням на робочі програми), представлених ЗВО у табл. 1 відомостей про СО. Зокрема, в останній відсутні такі дисципліни і робочі програми до них: «Організація будівництва», «Синтез мистецтв», «Ефективні сучасні матеріали», «Підприємницька діяльність», «Конструктивні рішення в безбар’єрному середовищі».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Досягнення цілей та програмних результатів навчання забезпечується обов’язковими освітніми компонентами, включеними до ОП. Але деякі предмети дублюють зміст один одного, наприклад «Практичні основи архітектурного проектування об’єктів громадського призначення» та «Практичні основи архітектурного проектування об’єктів житлово-цивільного призначення», що неприпустимо. Зміст дисциплін, представлений ОП потребує перегляду та наповнення тематичних планів та переліків рекомендованої літератури. Деякі дисципліни («Історія України», «Історія мистецтв») мають 134, 149 джерел, відповідно, а деякі («Інформаційні технології в архітектурі») 2 джерела. Деякі («Живопис») мають перелік літератури з посиланнями 1959-2003 рр, тобто піввіковою ретроспективою і більше.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У цілому зміст ОП не в повній мірі відповідає предметній області заявленої спеціальності 191 Архітектура та містобудування. Слід розглянути можливість розширення дисциплін основного профілю, а саме: Історія архітектури та містобудування ; архітектурна композиція; теорія архітектури та містобудування. Є також недоліки в окремих програмах: РП навчальних дисциплін «Практичні основи архітектурного проектування об’єктів міста» та «Практичні основи архітектурного проектування об’єктів громадського призначення» дублюють ДБН по містобудуванню, житлу та виробничим підприємствам. РП навчальної дисципліни «Теорія архітектури» складається в основному з типологічних та нормативних знань, класифікацій споруд та містобудівних та транспортних вимог. Цей зміст зазвичай викладається в таких дисциплінах як «Типологія будинків та споруд», або «Норми і типологія в архітектурі та містобудуванні», «Ландшафт і міська забудова». Але це не є зміст теорії архітектури, яка має викладати історію розвитку теоретичної думки в архітектурі та основні художні концепції, що існували в архітектурі впродовж останніх століть. У курсі «Історія мистецтв: образотворче, декоративне, дизайн» на все мистецтво ХХ століття дано 4 години (1 лекція+ семінар) та позначається як тема 17 «Мистецтво post -реалізму ХХ ст.» , що дуже дивно. В курсі «Основи реконструкції та реставрації будівель і споруд» викладається історія та виникнення поглядів реставраційної діяльності, але не йдеться про методи дослідження історичних споруд та методи їх реставрації.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Склад блоків вибіркового дисциплін не зовсім повно забезпечує альтернативність вибору індивідуальної траєкторії навчання шляхом вибору блоків. На сайті ЗВО база «Вибіркові дисципліни освітньої програми “Архітектура” (першого бакалаврського рівня)» (<https://kumu.edu.ua/vybirkovyi-dystsypliny/>) представлена анотаціями вибіркового дисциплін (ідентична Табл.1 Відомостей про СО), що відповідно відрізняється від переліку навчального плану. Проте сторінка дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» не завантажена інформацією. Зазначені аспекти ускладнюють індивідуальний вибір здобувача.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Для студентів останнього курсу необхідно розробити робочу програму «Комп’ютерна практика», яка в ОП не передбачена. Аналіз програми дисципліни «Інформаційні технології в архітектурі» показав приклад формального заповнення в цілому правильно визначених за назвою і кількістю кредитів навчальної дисципліни. Некоректно сформульовані мета, завдання, компетентності та програмні результати не дадуть змоги студенту досягти поставленої мети. Основні недоліки цієї програми: 1. Згідно з переліком тем це скоріш комп’ютерні курси, а не університетська програма. 2. Більшість студентів у шкільній програмі проходили курс інформатики і володіють тим матеріалом який представлено в дисципліні. Є сенс в диференційованому підході до формування підгруп і змістовних модулів. 3. В рамках поставленої цілі (...практичних навичок стосовно використання інформаційних технологій в архітектурній практиці) проглядається, що розробник програми не має теоретичного та практичного досвіду в роботі і викладанні такої дисципліни для студентів – архітекторів. Студенти не розробляють жодного практичного завдання з архітектурного проектування. 4. В програмі сказано, що мета контрольної роботи полягає у проведенні первісного аналізу інвестицій, що відображає певний напрям у вивченні інвестиційного аналізу. Але матеріалу такого в програмі не було і він виходить за рамки дисципліни. Є враження, що за відсутності знань в проектуванні іде заміна на аби що. Якби студент просто виконав курсовий проект індивідуального житлового будинку засобами інформаційних технологій, принесло б значно більше користі і показало б рівень володіння студентами програмними комплексами і методиками автоматизованого проектування. 5. Програма дисципліни майже не торкається сучасних Систем автоматизованого проектування для розроблення проектної документації. А це чи не найголовніша тема дисципліни, її можливості, задачі використання, ефективність, взаємодія, умови використання і багато іншого, що конче необхідно знати сучасному архітектору. Але всього цього в дисципліні або немає, або не показано.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Політика розвитку soft skills для здобувачів ВО включає курс “Університетська освіта” (факультативна дисципліна) та підвищений обсяг вивчення англійської мови дуже корисні, але вони не є ключовими та профілюючими для спеціальності «Архітектура та містобудування».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Видається необхідним збільшити частину профільних предметів та учбове навантаження. Схема логічної взаємодії освітніх компонент 1-4 курсів потребує вдосконалення.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма підготовки здобувачів освіти за ОП відсутня.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На сайті приймальної комісії наводяться програми вступних творчих випробувань для бакалаврів, які містять інформацію про форму вступного випробування, та критерії оцінювання.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Навчальні заклади повинні оприлюднювати чітку, точну, об'єктивну, актуальну і доступну інформацію про свою діяльність, зокрема про свої ОП. На сайті ЗВО відсутні робочі програми, що унеможлиблює аналіз тематики лекційного курсу, практичних та самостійних занять, порядок оцінювання та методи контролю знань здобувачів, рекомендовану основну та допоміжну літературу (підручники, нормативні, наукові видання) тощо.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО ще не мав практики академічної мобільності та неформальної освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання і викладання за освітньою програмою частково відповідає вимогам до цього критерію, однак для досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання необхідно доопрацювати структуру, зміст ОП, робочі програми дисциплін відповідно до зауважень та пропозицій.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Робочі програми освітніх компонентів оприлюднено у відомостях про самооцінювання ОП. Перелік дисциплін, представлених у навчальному плані не відповідає переліку дисциплін (з посиланням на робочі програми), представлених ЗВО у табл. 1 відомостей про СО. Зокрема, в останній відсутні такі дисципліни і робочі програми до них: «Організація будівництва», «Синтез мистецтв», «Ефективні сучасні матеріали», «Підприємницька діяльність», «Конструктивні рішення в безбар'єрному середовищі». У переліку профілюючих дисциплін є некоректно сформульовані назви дисциплін, наприклад, «Композиція та архітектурна композиція», «Практичні основи архітектурного проектування об'єктів житлово-цивільного призначення», «Практичні основи архітектурного проектування об'єктів міста», або такі, що дублюють один одного, наприклад «Практичні основи проектування об'єктів громадського призначення».

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Програма курсу «Композиція та архітектурна композиція» застаріла, тяготеє до формальної теорії композиції і не містить сучасних надбань з теорії композиції. Усі курси «Практичні основи архітектурного проектування» базуються на застарілій типології та потребують оновлення.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО вже розроблений нормативно-правовий порядок реалізації права на академічну мобільність, але кафедра Архітектури та містобудування ще не вжила заходів з міжнародної співпраці.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Робочі програми розроблені, але потребують подальшого вдосконалення.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт освіти відсутній. Система оцінювання знань студентів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Виявлена кількість викладачів суміжних профілів: 10. Кількість викладачів основного профілю: 12, з них за сумісництвом 5. Серед основних викладачів лише один з науковим ступенем – кандидат архітектури (завідувач кафедри). 4 кандидата архітектури - сумісники. Деякі не відповідають профілю спеціальності.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Виявлені вади більшою мірою стосуються кадрової політики кафедри і можуть бути усунуті керівництвом Університету у стислі терміни. Рекомендується добір викладачів ОП на основі конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників для забезпечення освітнього процесу.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

В звіті самооаналізу не наведені документи, що підтверджують проходження викладачами стажування, відповідність їх освіти профілю дисциплін, які викладають.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Слабка наукова активність. Наукові публікації не відповідають профілю спеціальності. Деякі викладачі не представили списків своїх публікацій. Рекомендується активізувати наукову діяльність викладачів (публікації, участь у конференціях) і спрямувати її на більш чітку профілізацію кафедри.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Рекомендується розширити базу підприємств та організацій, на яких проводитиметься стажування НПП. Рекомендується в університеті організувати автоматизований програмний комплекс «Рейтинг викладачів», результати якого використовують під час відбору та для заохочення науково-педагогічних працівників університету. При здійсненні оцінювання якості роботи викладачів необхідно оцінювати: обсяг та якість розробленого викладачем навчально-методичного забезпечення дисципліни; наукову активність викладача (кількість наукових публікацій, участь у конференціях тощо); позааудиторну активність викладача (проведення олімпіад і конкурсів, керівництво науковими гуртками тощо). За критерій оцінювання використовувати не абстрактну участь студентів та викладачів у гуртках, а враховувати фактичні кількісні показники та результати співпраці студентів і викладачів: у виконанні окремих розділів НДР, публікаціях, доповідях на конференціях та семінарах за результатами спільних із студентами розробок тощо.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В звіті експертної групи наведено, що «систематично видаються методичні рекомендації, навчальні посібники, підручники з дисциплін спеціальностей кафедри», але не сказано з яких дисциплін. Це питання потребує додаткового аналізу, оскільки викладачами основних профільних дисциплін є сумісники, а на сайті самооцінювання ОП немає посилань на ці видання. Матеріально-технічна база кабінету будівельного матеріалознавства ЗВО міжнародного рівня жодного обладнання (прес, вібростол, сушильна шафа тощо) не має, а представлена лише приладдям та інвентарем: комплект сит, лопата штикова, лопата совкова, «кусочки цегли», зразки вапна, піску, цементу (мабуть у пробірках), вода, металева лінійка. І це у XXI столітті в столичному ЗВО. (Характеристику матеріальної бази дивись 8.1).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Архітектурна освіта потребує специфічних просторів, а саме: класи з креслярськими дошками на 1-2 курсі навчання, макетні майстерні, експозиційні простори для демонстрації курсових та проміжних проектів, мистецтва та містобудування, тощо. Однак, у звіті експертної групи ці данні не наведені, що може вважатись підставою для припущення, що їх немає. Також не уточнюється кількість лекційних аудиторій з медіа-проектором для читання лекцій з історії архітектури, тощо.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Навчальні дисципліни при мінімальному обсязі кредитів мають перенасичені тематичні плани. Зокрема, нормативна дисципліна «Архітектурне матеріалознавство» повинна забезпечити набуття загальнопрофесійної компетентності ФК 14 «Знання та розуміння особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів і технологій при оздобленні екстер'єрів та інтер'єрів будівель і споруд, малих архітектурних форм, благоустрою міських і ландшафтних територій, в проектах реконструкції та реставрації історичних і сучасних пам'яток архітектури і містобудування». Проте, наприклад, тема 4 зазначеної дисципліни представлена 2 годинами лекцій, а змістовний модуль вміщує: неорганічні в'язучі матеріали (тобто гіпс, вапно, цемент) будівельні розчини, бетони (що вже нереально якісно донести до здобувача) та ще й матеріали та вироби з деревини. А матеріально-технічна база кабінету будівельного матеріалознавства ЗВО міжнародного рівня жодного обладнання (прес, вібростол, сушильна шафа тощо) не має, а представлена лише приладдям та інвентарем: комплект сит, лопата штикова, лопата совкова, «кусочки цегли», зразки вапна, піску, цементу (мабуть у пробірках), вода, металева лінійка. І це у XXI столітті в столичному ЗВО.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Навчальні заклади повинні оприлюднювати чітку, точну, об'єктивну, актуальну і доступну інформацію про свою діяльність, зокрема про свої ОП. На сайті ЗВО відсутні робочі навчальні програми, що унеможливує аналіз тематики лекційного курсу, практичних та самостійних занять, порядок оцінювання та методи контролю знань здобувачів, рекомендовану основну та допоміжну літературу (підручники, нормативні, наукові видання) тощо. § 3 зазначених при аналізі критерію 1 Рекомендацій визначено: «Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (триместр, навчальний рік)». На офіційному сайті ЗВО не знайдено учбових матеріалів (підручників, посібників, методичних вказівок) по дисциплінам що викладаються. Також немає інформації про наступні конференції архітектурного профілю, де студенти та викладачі мали б змогу прийняти участь зі своїми результатами наукових досліджень. ЗВО створено сайт «Вибіркові дисципліни для студентів». На ньому представлено «Каталог вибірових дисциплін – бакалаври» (для спрощення студентам вибору власної освітньої траєкторії). Проте в каталозі усі вибірові дисципліни по всіх ОП (а їх збідисципліна) зібрані в одну базу (разом з Архітектурою і Міжнародні відносини; Медсестринство, Сценічне мистецтво; Журналістика, Фінанси, Туризм тощо). Це ускладнює ознайомлення з вибіровими дисциплінами. Крім того, в цьому каталозі перелік вибірових дисциплін не відповідає переліку, представленому у Відомостях СО (див. аналіз Критерію 2). Зазначені аспекти ускладнюють доступність інформації на сайті. На сайті ЗВО (https://kumu.edu.ua/upload/pdf_files/periodychni_fahovi_vydannya_1.pdf) для здобувачів і викладачів представлено перелік фахових видань для публікації результатів досліджень. Проте інформація про фахові видання за ОП «Архітектура» відсутня.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

З огляду на проблеми сучасного українського міста, які полягають у формуванні естетичного, комфортного та екологічно чистого середовища, було б доцільніше акцентувати увагу на архітектурній специфіці, більш чітко та детально сформулювати цілі та задачі ОП стосовно архітектурної діяльності. Зміст ОП і назви дисциплін навчального плану повинні задовольняти мету і цілі ОП. Проте зміст дисциплін ОП опрацьований недостатньо. Рекомендовано дотримуватися загального обсягу робочої програми навчальної дисципліни від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

В цілому зміст ОП не відповідає змісту предметної області заявленої спеціальності 191 Архітектура та містобудування. Обов'язкові ОК є загальними та не проявляють особливостей освітньої програми. Рекомендуємо переглянути, а також змінити пріоритети між ОК циклу загальної підготовки, які входять до обов'язкових та ОК, які входять до дисциплін вільного вибору. Схема логічної взаємодії освітніх компонент 1-4 курсів потребує глибокого вдосконалення. Видається необхідним збільшити частину профільних предметів та учбове навантаження. Слід розглянути можливість розширення дисциплін основного профілю, а саме: Історія архітектури та містобудування; архітектурна композиція; теорія архітектури та містобудування. Деякі предмети дублюють зміст один одного, що неприпустимо. Склад блоків вибіркових дисциплін не досить повно забезпечує альтернативність вибору індивідуальної траєкторії навчання шляхом вибору блоків. Потрібно осучаснити набір вибіркових дисциплін. На останньому курсі потрібна «Комп'ютерна практика», яка в ОП не передбачена. Політика розвитку soft skills для здобувачів ВО включає курс «Університетська освіта» (факультативна дисципліна) та підвищений обсяг вивчення англійської мови дуже корисні, але вони не є ключовими та профільними для спеціальності «Архітектура та містобудування». Виявлені недоліки є дуже суттєвими. ОП не має чіткості структурно-логічної схеми, компоненти не взаємопов'язані, окремі компоненти треба поглибити. Зважаючи на значний стосунок виявлених вад щодо діяльності гаранта ОП і випускової кафедри є підстави знизити підсумкову оцінку за цим критерієм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Освітня програма є доступною на сайті ЗВО. Однак, методичних матеріалів (методичних вказівок, посібників, тощо) на сайті кафедри немає. ЗВО ще не мав практики академічної мобільності та неформальної освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

З висновками ЄГ погоджуємося. Експертна група виявила, що на кафедрі є всі робочі програми, заявлені за ОП, тому робота з підготовки силябусів навчальних дисциплін буде її дублювати.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Робочі програми розроблені, але потребують подальшого вдосконалення. Рекомендуємо поширити підготовку та видання методичних розробок, підручників та навчальних посібників.

Критерій 6. Людські ресурси

Академічна та науково-професійна активність викладачів не забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Слабка наукова активність. Наукові публікації не відповідають профілю спеціальності. Рекомендується активізувати наукову діяльність викладачів (публікації, участь у конференціях) у професійному напрямку кафедри. Пропонуємо розробити заходи щодо подальшого підвищення науково-професійного рівня професорсько-викладацького складу шляхом підготовки та захисту кандидатських та докторських дисертацій викладачами кафедри. Рекомендується в університеті організувати автоматизований програмний комплекс «Рейтинг викладачів». Виявлені недоліки можуть бути усунені в однорічний строк. Зважаючи на значний стосунок виявлених недоліків щодо діяльності гаранта ОП і випускової кафедри є підстави знизити підсумкову оцінку за цим критерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Матеріально-технічна база ЗВО не в повній мірі відповідає потребам спеціальності "Архітектура та містобудування". Оскільки архітектурна освіта потребує специфічних просторів, а саме: класи з креслярськими дошками на 1-2 курсі навчання, макетні майстерні, експозиційні простори для демонстрації курсових та проміжних проектів. Рекомендується розширити набір спеціалізованих приміщень та їх оснащення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Наявні дві рецензії стейкхолдерів недостатньо повно відображають процедури відстеження якості ОП. Тому рекомендуємо розширити коло стейкхолдерів і співпрацю з ними. В цілому освітня програма відповідає Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На офіційному сайті ЗВО та на сторінці кафедри немає учбових матеріалів (підручників, посібників, методичних вказівок) по дисциплінам що викладаються за спеціальністю «Архітектура та містобудування». Також немає інформації про наступні конференції архітектурного профілю, де студенти та викладачі мали б змогу прийняти участь зі своїми результатами наукових досліджень. Вказані недоліки можуть бути усунуті при наступному перегляді ОП в однорічний строк. Зважаючи на виявлені недоліки є підстави знизити підсумкову оцінку за цим критерієм. Користування сайтом занадто ускладнене і малоінформативне. Рекомендується удосконалити сайт, зробити його доступним та інформативним.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ